Lunden er landet

I en lille båd, der gynger, sættes kursen mod Færøernes vestligste ø, Mykines, hvor der året rundt er under 10 fastboende. Her yngler utallige spøjse og trinde alkefugle med farvestrålende, trekantede næb. På de stejle skrænter lander de efterfølgende ved deres reder - ofte med munden fyldt af aflange tobiser.

Jakob Øster, Ritzau Fokus

Mørke skyer truer i horisonten, og vores lille båd duver rytmisk fra side til side i overgangen ud mod det oprørte nordatlantiske hav.

Det er kun kort tid siden, vi har forladt den lille færøske by Sørvágur på lufthavnsøen Vagar og sat kursen ud igennem aflange Sørvágsfjørður med kurs mod Færøernes vestligste ø, Mykines.

Præcis i det øjeblik vi forlader fjordens nogenlunde rolige vand, viser Nordatlanten for første gang tænder. På vores færgetur er det samtidig blevet tid til at se overfartens største seværdighed. Kaptajn Martin Andrias Hedin Hansen slukker derfor motoren og lader vores båd flyde frit oven på de skummende bølgetoppe.

Over os flakser hundredvis af fugle, og mindst lige så mange af deres artsfæller har søgt læ op langs den stejle klippeformation foran os.

Vi er om bord på den lille færge Jósup, og stort set samtlige af bådens passagerer befinder sig nu på dækket. Ret fremme troner den mægtige klippebue Stóri Drangur (Den Store Klippe), som udgør en del af klippekomplekset Drangarnir (Havstabler), som samlet er ét af Færøernes ikoniske og mest fotograferede vartegn.

Skulder ved skulder - og halvt hængende ud over rælingen på styrbords side - forsøger en lang række nysgerrige rejsende nu ivrigt at få det rette billede i kassen.

Resolut indsejling til "verdens ende"

Nærmest uden undtagelse er de iført Gore-Tex-tøj og bevæbnet med hvert sit tunge spejlreflekskamera.

Snart efter brummer motorerne igen, og mens regnen falder let, og havgusen ruller ind, tøffer vi gyngende forbi knejsende Tindhólmur og dens ø-lillebror, Gáshólmur, og fortsætter ud over det åbne Atlanterhav mod dagens destination.

Mens adskillige af vores medpassagerer bliver tiltagende grønlige i hovederne, venter vi til sidst længe ved brændingen, der leder ind mod Mykines, mens båden vipper uforudsigeligt.

Her på øen kan man kun lægge til, når vindretningen er rigtig, og først efter omkring 10 minutters ventetid skruer kaptajnen endelig resolut op for gassen og får os sikkert manøvreret ind i den naturlige klippehavn.

At ankomme til Mykines føles lidt som at ankomme til verdens ende. Færøerne byder i sig selv på en af verdens mest isolerede placeringer, og nu er vi taget helt ud til landets

En særlig fugl

Lunden (*Fratercula arctica*) er en alkeart. Den er cirka 30 centimeter lang og er let genkendelig på det store trekantede og farvestrålende næb. Den har desuden et stort hoved og orangefarvede ben. Den flyver med korte og hurtigt svirrende vinger.

Lundesæsonen på Mykines varer normalt fra cirka begyndelsen af maj til begyndelsen af september med flest fugle midt i sæsonen. Hvis man har bestilt på forhånd, koster det 400 kroner i vandreafgift at komme med guide rundt på øen. Børn under 15 år kommer gratis med. Medbring tøj i lag, regntøj og skridsikre vandresko.

Vejen dertil

Fly til Færøerne: Både SAS og Atlantic Airways flyver fra København til Thorshavn (Atlantic Airways har også afgang fra Billund). Returbilletter fås fra cirka 1900 kroner.

Billeje koster fra 600 kroner pr. dag.

Sejlads til Mykines: Båden M/F Jósup sejler frem og tilbage mellem Sørvágur og Mykines tre gange dagligt i perioden fra 1. maj til 31. august og tre gange ugentligt i april, i september og i det meste af oktober. En enkeltbillet for en voksen koster 60 kroner. Bemærk, at overfarten aflyses, hvis vejret er for dårligt, eller vindretningen er forkert. Ligesom man kan risikere at måtte overnatte spontant på øen. Søsygepiller anbefales.

Øen Tindhólmur ser flot og ildevarslende ud i det snigende gråvejr og leder tankerne mod Tintin-tegneserien "Den sorte ø". Foto: Jakob Øster/Ritzau Scanpix

Bestanden af den aflange sandbundsfisk tobis var i adskillige år reduceret, men nu er de mange små fisk tilbage omkring Mykines igen. Foto: Jakob Øster/Ritzau Scanpix

vestligste ø, der ud over tre-fire ugentlige helikopterture kun er forbundet med båd i løbet af sommerhalvåret - og hvor antallet af helårsbeboere nu, ifølge de lokale, udgør blot otte personer.

Lokale møder

En stejl betontrappe leder os fra færgelejet op til den lille bygd, hvor søskende-guideparret Hans Meinhard og Ronja iført skriggule veste smilende venter på os - og kort efter tjekker, at vi alle har betalt den obligatoriske vandreafgift.

Konen og jeg besøgte også Mykines tilbage i 2017. Dengang var vi så heldige at blive inviteret på kaffe i et af øens traditionelle huse, der var udrustet med fadebur og kakkelovn og havde græs på taget.

Inde i den varme, hyggelige stue var vi snart efter i muntert og også snapsedrikkende selskab.

Selv om der nu om sommeren bor markant flere end otte personer, tænker jeg, at folk på disse kanter nok alligevel alle sammen kender hinanden.

Derfor viser jeg Hans Meinhard og Ronja et billede på min telefon af rødskæggede Andreas - en af det hedengangne snapsegildes højstemte deltagere - som vi ved vores sidste besøg tilfældigt mødte nede på kajen.

- Det er vores far, siger søskendeparret i munden på hinanden om manden, der nærmest på en prik ligner radio og tv-værten Mads Steffensen - og mere end bekræfter derved min formodning om, at alle øboer kender hinanden.

Op til øens højderyg

Sidst, vi var på øen, kunne alle og enhver frit bevæge sig rundt, og hvis man havde lyst, kunne man spadsere helt ud til fyrtårnet på Mykineshólmur, landets allervestligste punkt.

Efter antallet af besøgende gennem årene løbende er steget, og for at passe på øens fugle, er der dog sidenhen indført krav om, at man nu kun kan bevæge sig rundt som del af en organiseret gruppe - og adgangsstien ud til fyrtårnet har efter et mudderskred længe været lukket.

Med Ronja som guide sætter vores lille turgruppe af sted på vandretur. På sumpet og glat grønt græs vandrer vi i blæsende gråvejr stejlt op til øens højderyg.

Musklerne i benene syrer hurtigt til, og mange fra gruppen vælger fra tid til anden at vende sig om og gå baglæns op ad den uhyre stejle skråning for i korte intervaller at bruge nogle andre muskler.

Udkørte når vi til sidst toppen, og snart efter har vi langs de stejle klipper på øens nordkyst afgrundsdybe udkig ned til Atlanterhavet, hvor talrige lunder med deres korte, hurtigt svirrende vinger fornøjede flakser omkring.

- Lunderne kaldes i folkemunde ofte for søpapegøjer, sikkert på grund af deres karakteristiske trekantede og farvestrålende næb, fortæller Ronja.

- De overvintrer til havs i Nordatlanten og opholder sig her på Mykines om sommeren. Lunderne lever primært af tobiser, som dog i nogle år desværre næsten har været forsvundet her omkring øen. Heldigvis er de små fisk dog pludselig kommet tilbage, så nu er her også igen masser af lunder, forklarer Ronja om bestanden af de spøjse fugle samt de aflange sandbundsfisk, som vi snart efter skal se hænge ud af adskillige søpapegøjeforældre-næb.

Mod øens største lundekoloni

Mens vi bevæger os op langs toppen af højderyggen, tager regnen til og pisker snart efter ned, mens jeg selv og alle gruppens øvrige fotografer småpaniske forsøger at beskytte vores udstyr.

Her er stejlt og mudret, og græsset bliver hurtigt glat som sæbe. Snart efter opgiver den kvindelige halvdel af et dansk ægtepar derfor den videre vandring. En ærgerlig beslutning, skal det vise sig, for lige på den anden side af toppen, få minutter længere fremme, venter á Rógvu - øens største lundekoloni.

Præcis som vi ankommer dertil, klarer det pludselig op, og mens vi klargør vores kameraudstyr, bryder solen med perfekt timing kortvarigt frem.

Lige ved siden af de afmærkede stier befinder der sig nu i det grønne græs på de stejle skrænter hundredvis af lunder.

Mange af dem står lige ved siden af deres små selvudgravede jordhuler, der fungerer som reder, og som deres unger her om som-

LÆS MERE
SIDE 14

Guiden Ronja fortæller om lunderne og livet på Færøernes vestligste ø. Hun opholder sig selv på øen fire måneder om året - og hendes mor, der driver caféen, bor her året rundt. Foto: Jakob Øster/ Ritzau Scanpix

FORTSAT FRA SIDE 13

meren typisk opholder sig i de første 40 dage af deres liv.

Fra tid til anden lander en mor eller en far med adskillige tobiser i næbet og skynder sig ned i reden for at fodre afkommet.

- Pas på med at forlade stien. Både for ikke at forstyrre fuglene, og fordi adskillige besøgende har brækket arme eller ben heroppe efter pludselig at være faldet i et lundehul, siger Ronja formanende, da det er tid til at gå videre.

Hurtige vejrskift

Det siges, at vejret kan skifte nærmest momentant på Færøerne, og det skal vise sig at holde stik.

Sol afløses af tåge, da vi sætter kursen tilbage langs nordkysten og fortsætter langs den del af ruten, der meget passende kaldes for The Edge (Kanten).

På toppen af de stejle klipper sidder også her så mange lunder, at vi hurtigt opgiver at tælle dem. De er lette at fotografere, så længe de sidder stille, men når de pludseligt sætter af og flakser omkring, er de nærmest umulige at forevige.

Da vi synes, vi har set lunder nok, sætter vi til sidst kursen tilbage mod øens lille bygd.

På tilbagevejen falder vi tilfældigt i snak med en af stedets øvrige guider, der fortæller, at han tidligere har forsøgt at ernære sig som naturfotograf. En plan, han dog sidenhen har måttet opgive, for som han siger:

- Færingerne gider ikke købe landskabsbilleder, når de alligevel bare kan kigge ud ad vinduet og se den smukke natur.

Snart efter er vi tilbage i den lillebitte by med de hyggelige huse, der stort set alle har græs på taget. Det skyldes oprindeligt, forklarer Ronja, at man ikke havde træ nok, og siden er det blevet lovbestemt, at alle nye Mykines-huse skal opføres med græstage.

Inden vi skal retur med færgen, aflægger vi bygdens lille café et besøg. Helt i ånden om, at det meste på øen er familiedrevet, er det Ronjas og Hans Meinhards mor, der bestyrer caféen.

Adskillige turister har gennem årene brækket lemmer efter at være faldet i et lundehul. Foto: Jakob Øster/Ritzau Scanpix

I den lille bygd på Mykines bor kun otte mennesker året rundt - men langt flere om sommeren. Foto: Jakob Øster/Ritzau Scanpix

En lunde poserer højt oppe over bygden på Mykines. Foto: Jakob Øster/Ritzau Scanpix

Moren er en af øens blot otte beboere, der også overvintrer her, og hun morer sig kosteligt over, at vi synes, hendes mand ligner Mads Steffensen.

Hendes smil strækker sig fra øre til øre, da hun kort efter trakterer med en himmelsk hjemmelavet fiskesuppe. Med den i maven er vi klar til at forlade Færøernes vestligste ø.

Lidt ærgerlige over, at vi ikke lagde en overnatning ind i programmet herude på denne helt igennem stormomsuste, omskiftelige og eventyrlige lokation.